

(volt Székely Udvarhely)

A Székelység pártoktól független politikai újsága

Tele
Erdélyi Múzeumhoz
19. Mestlé 1904.
scutit de timbru
conform legidm

Előfizetési ára: egész évre 50 leu, félévre 25 leu, negyedévre 12 leu 50 bani. Egyes szám 1 leu. A regátban 1 leu 50 bani. Hirdetések díjszabás szerint. — Nyilt tér soronkint 3 leu.

Felelős szerkesztő:
Ébert András.
Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvarhely) Bulevardul Regele Ferdinand (Mossuth-utca) 31. az
Megjelen minden vasárnap

A Petőfi ünnep tanulságai.

Régi könyvekből olvashatjuk, hogy voltak idők, amikor népek és azok vezetői mintegy elváltak káprázattva. Rohantak a saját szerencsétlenségükbe. Nem lassan, hanem szinte örvényelve mentek az örvény felé. De — ezt nem vették észre. Egyesek tiltakoztak s lármáztak ugyan, de ezek vagy neveltség és gúny tárgyai lettek, avagy ha már nagyon kellemetlenek voltak, bezárták őket.

Ezek a gondolatok jutottak eszünkbe, mikor a július 30—31-iki fehéregyháza—segesvári Petőfi ünnepnek, szerényen félrehúzódva, tanui lehettünk.

Csonka ünnep volt ez s mint ilyen, nem egészen méltó Petőfi szelleméhez. A működő magyar egyesületek kevés számmal képviseltették magukat. Elmaradt a román és szász nép impozáns részvétele s a székely nép is csak szórványosan jelent meg. Az egész úgy festett, mintha nem „országos“ ünnep, hanem egy nagyobb városnak népi ünnepe lenne. Pedig a buzgó helyi rendezőség négyszer annyinak elhelyezését is lehetővé tette.

Feltűnően hiányoztak a román állam magyar tisztviselői és feltűnő sok volt azon a pap, lparosok, kereskedők, munkások észre se látszottak venni, hogy Petőfi-ünnep van.

Voltak ott Petőfi szellemét megértő emberek is, de a légkör nem volt alkalmas a zászlóbontáshoz. Rezignáltan hallgattak, vagy csak halkan pedzették gondolataikat.

Az ünnepen volt lelkesülés

is. Akik Petőfiben csak a sovíniszta magyart látták, azok kedvük szerint kiörvendezték magukat és jó napjuk volt. A csillogó frázisok, a színes szappanbuborékok napja!

Hatást azonban nem gyakorolt Petőfi szelleme. Nem is gyakorolhatott, mert nem az igazi szelleme szólalt meg, vagy legalább is nem engedték szó-

hoz jutni. Az egész ünnepre a papság és a hetekkel azelőtt beharangozott „hitvallásos iskolák“ kongresszusa nyomta rá bélyegét. A papsággal sajátították ki az ünnepet és Petőfi szellemét.

Gyönyörű perspektíva! Ha oly gyöngye lesz továbbra is az erdélyi demokrácia és mindenben tért enged a fehér kurzusnak, itt sem béke, sem nyugalom nem lesz.

Jelen volt.

Tanasescu Szilárd országgyűlési képviselő beszéde.*

Miniszter Elnök Ur! Miniszter Urak! Kedves asztaltársaság!

A nagy és hatalmas Isten megadta érnem, mint a liberális párt új tagjának és Odorheiu város képviselőjének a mai napot, népünknek ezen ünnep és örömnapiját, amikor Ő Excelenciája: Jon I. C. Bratianu Miniszter Elnök Ur, Al. Constantinescu földmivélségi- és Jon Th. Florescu igazságügyminiszter urak kíséretében ezen megyét látogatják azon célból, hogy a nagy liberális párt programjának sok pontjai közül egy pontot megvalósítsanak.

Szívem örömmel telik meg; látva annak megvalósítását, amit én hirdettem és mondtam a választások előtt, a mikor nem az én nevemben, a nagy hazafi és államférfi Jon I. C. Bratianu nevében jelentem meg a liberális párt zászlójával kezemben, a testvériség, igazság, törvényesség és becsületesség zászlójával, hogy kérjem bizalmukat a kormány részére, amelyet a liberális párt alakított meg.

Büszke vagyok arra, hogy ezen pártnak vagyok tagja és annál büszkébb vagyok, a mennyiben most meg vagyunk győződve, én is és Önök is, hogy a liberális párt meg fogja valósítani programját — lassan, de jól.

Tenni fogja azt annál is inkább, mivel ezen pártnak engesztelhetetlen

ellenségei, minden uton-módon megkísérelték, hogy az Önök szívébe a kételkedés és bizalmatlanság csiráját hintsék a kormánnyal szemben; azt írva az újságokban, azt hirdelve a városokban és falvakban, hogy az a lelkesedés, a mellyel a liberális párt kormányra jutását fogadtuk, hívének legtöbbször megint, a lelkesültebbek félre állottak, a nép elvesztette bátorságát és fájdalmait kipihenendő, a liberális párt ellenségei által megvetett ágyban nyugszik.

„Jaj annak a népnek, — mondta a halhatatlan Jon. Bratianu — a melynek jövője pillanatnyi felhevüléstől vagy néhány egyén barátságától függ.“

A mi felhevülésünk azonban nem volt pillanatnyi, mert az azon meggyőződésből fakadt, mellyel ezen párttal szemben viseltettünk és viseltetünk. Tettei meghazudtolták a rágalmozásokat és őket, mint nem igazat mondókat mutatták be Önök előtt.

Jon. Bratianu vészterhes időben s ma, épen olyan időben, fia Jon. I. C. Bratianu vezetése alatt a liberális párt mélyreható gondolattól volt áthatva: a földmivélségnek földhöz való juttatása és az országnak gazdasági és pénzügyi téren való újjáébredése és szervezésének gondolatától. Szorosan ezen elvek végrehajtásához ragaszkodva, a liberálisok a legnagyobb energiával harcoltak és harcolnak azok ellen, akik arra törekcsenek, hogy multjukat megsemmisítsék, hogy őket megaláz-

zák. A párt szelleme azonban legyőzte mindazokat, a kik jelenüket veszélyeztették és hazafiasságukból kifolyólag vissza adták a régen ohajtott és a költő által megénekelt földet a földmivélsőknek.

A liberális kormány, Jon. I. C. Bratianuval az élén, már Jasitól kezdve a földfelosztást az alkotmány fő-elvéné tette s azóta kijelenttem, hogy a nagy Agrár reform keresztül lesz vive és pedig aképen, hogy általa a román állam egy szebb és boldogabb jövőnek néz elébe, egy nagyobb lendületet fog venni.

Szomorú azonban, hogy oly hosszú idő telt el anélkül, hogy a népnek ezen szent kívánsága teljesedésbe ment volna. Bármennyi szomorúságot is éreznek én azonban ezen elvesztett idő miatt, nem tudok most vádolni, csak megbocsátani.

Ismerve ezen hibákat, indultunk neki nagyok és kicsinyek, telve bizalommal és egyesülve kormányunk köré; bátorságot és erőt adtunk neki azon nagy reformok véghezviteléhez, a melyeknek teljesítésére Nagy-Románia naggyá és erőssé tétele végett vállalkozott.

Ime Uraim birtokába vagyunk a harcosok által elnyert és megerősített jogoknak. — A harctéren anynyi odaadással elvérzett testvéreinknek köszönhetjük ezen jogokba való bevezetésünket. — Ezen hősök lelki üdvéért imádkozunk az Istenhez és ugyan azon időben adjunk hálát, hogy olyan nagy férfiakat juttatott a kormány élére, mint Jon. I. C. Bratianu, Al. Constantinescu, Jon. Th. Florescu és a kormány többi tagjai.

Most, mikor az országnak olyan vezető emberei vannak, akik a nép sorsát a szívükön viselik és csak annak naggyá tételén fáradoznak, nem marad más hátra, mint elfoglalnunk a Népek Szövetségében azon helyet, mely minket megillet és saját erőnk, munkásságunk és eszközeink által a Nagy Fejedelmek hős erényeinek birtokába lépni.

Munkára tehát testvérek és kórusba kiáltunk: Éljen a nagy hazafi és államférfi Jon. I. C. Bratianu! Éljenek Minisztereink Al. Constantinescu, Jon. Th. Florescu és az egész kormány.

Éljen az egy és elválaszthatatlan Nagy-Románia!

Szines képek.

Nyári pucc az állomáson.

E hó 3-án délután az odorheiszékelyudvarhelyi vasutállomáson voltam. A különböző fás, deszkás és más kocsik csak úgy sorakoztak a picinyke „kávédaráló” mozdonyka után.

Végre a hosszú vonat elindult. A kendőlobogtatások is megtörténtek és a Perron elég nagyszámú közönsége — a napos rendőrrel az élén — tódult a kijárat felé.

Azonban ott az ajtó zárva lévén, kénytelenek voltunk az I. és II. oszt. várótermen át a jegykiadás folyosójára zsufolódni.

Eközben a rendőr visszavonult a Perron felé. Minket pedig a furfangos Mihály hordár, mint Cerberus őrzött, hogy *utólagosan* személyenként 2 leus Perron-jegyet váltsunk — az utcára . . .

A közönség e nem várt csapdából, igen nehezen tudott szabadulni. Többen adósságot kellett csináljanak, ha csak az ablakon kilógott mezitlábás „hordár-konkurrens”-sek sorsára jutni nem akart.

Ezek a „kutyaszoritó”-ból egy pár kemény tenyércsapás árán szabadultak, de azok, kiknek véletlenül egy bányájuk sem volt, kölcsönként 2 leu leszurása után menekülhettek . . .

Mi pedig, kijutva a szabad levegőre, meglepetten elméledtünk: vajjon hol van az *ilyen* eljárásra utasító rendelet! . . . S ha már van Perronjegy (ami ilyen kis végállomáson egészen fölösleges, az adók tömkelegében), akkor azt miért nem követelik tényleg a Perronra való kilépésnél és miért molesztálják a közönséget a hazatérés időpontjában!?

Mihály, a hordár, erről természetesen nem tehet. Neki — mint mondta — két hónapos parancsa van. Ő hordár és — úgy látszik — a maga módja szerint hajtja be a Perronjegyek árát — *utólagosan* . . .

Nem nagyon lehetetlen, hogy egyszer majd csak ijedten ébredünk fel alvó álmunkból csendes otthonunkban, mert valamelyik rabiátus Mihály zörget a kapunkon és követeli — *utólagosan* — az évekkel ezelőtt megváltani elfeledett Perronjegy vagy ki tudja micsoda jegy árát! . . .

Nőkény.

— **A vasutvonalak bővítését** és szaporítását tűzte feladatul a kormány gazdasági programjában. Különösen azokat a vonalakat tartja — igen helyesen — sürgősek és legszükségesebbnek, amelyek Erdélyt összekötik a regáttal, a dunai és tengeri kikötőkkel. Ilyen vasuti összekötő, elsőrendű fontosságú vonal a székelyudvarhely—csikszeredai, illetve madéfalva—ghimes—ocna—adiud—tecuc—galați vasut, mely hivatva van egész Erdély és a Bánság tengeri érdekeit a legrövidebb uton kielégíteni. *Mosoiu* tábrnok, közlekedésügyi miniszter széles látókörében bizva, hisszük, hogy e vonalat felkarolja és a csekély 50 km. hosszúságú székelyudvarhely—csikszeredai vasut sürgős kiépítésével, beleírja nevét Románia elévülhetetlen történetébe.

HIREK.

Ruha

teszi az embert — mondják sokan — és a papagályt felülmuló sallangos rongycafatot, az ember legfőbb kellékének hiszik. Az idő viszontagságaitól védő lepel felülkerült minden olyan kelléken, mely az embert embernek van hivatva elismertetni; sőt a gondolkodó elme, a munkás-kéz, tetszetős külső burkolat nélkül érvényesülni sem tud. A divathóborttól menteseket lenézik és a korrallal haladni nem akaróknak minősítik. Karton vagy parchet ruhákat már csak az emberi szemtől jól védett kunyhókban hordanak.

A korszón, a bálban, színházban voltam, láttam és tapasztaltam. Mennyi nehéz ezeket érő ruha, uramteremtőm mennyi!

Láttam megnyult arcu vézna asszonyokat és lányokat, kik tán hosszú koplalás utján jutottak cifra leplükhöz. Munkás leányokat, kik hónapokig szalonnát ebédelve igyekeznek külsőleg a hadimilliomosokkal egy színvonalba kerülni. Családayákat selyem ruhában, lakkipőben, akiket nem riaszt vissza családjuk nélkülözése, vagy a nincsen sötét gondolata a tündökölni vágyástól. Az emberi fufang ezer nemét kiaknázó nimandokat, kik minden hitelforrás megmozdításával bár, de hercegekként öltözködnek.

Láttam jöhrnevüket, családi boldogságukat, becsületüket feláldozó vagy feláldozni képeseket: a ruháért, a hitvány rongyért. Láttam, tapasztaltam és sehogy nem tudtam az emberi hiúság e bárgyu megnyilatkozását megérteni. Miért nem egyenlősíti a társadalmi felfogás a karton vagy háziszóttos-ruhás bár, de szellemileg és erkölcsileg mindenben kifogástalanokat, az üres fejű és lelkiileg teljesen elfásult divatmajmolókkal?

Miért társadalmilag meghalt, onnan kitzasztott, sőt kinevetett, kicsufolt a nem negyedméteres cipősarokot hordó nő és a divatszerinti térden alul alig érő nadrág viselését nevetségesnek tartó férfi! . . .

Ruha teszi az embert — mondja sok degeneráltnan gondolkozó és ők hiszik is . . . Szegény balgák! . . .

(Alsócsernátóni.)

— **Új rend a belügynél.** Vaitoiánu belügyminiszter nagyszabású újítást vezetett be a belügyminiszteriumnál. E hó 1-től a vármegyék alispánjai és főjegyzői felváltva betutaznak Bukarestbe s az ott elintézésre váró fontos vármegyei ügyeket közvetlenül fogják elintézni, illetve feldolgozni és így személyesen referálják az ügyosztályok vezetőinek. Az állami és közigazgatási élet nehézkes, bürokratikus rendszeréből ez az első komoly és jelentőségteljes lépés a hivatalos ügyek egyszerűsítésére. Ennek csak a közre előnyös és hasznos eredménye lehet.

— **Egy tisztos öregpár** ifjú szeretettel, munkás életüknek áldásos eredményei közt érte meg házassága 52-ik évfordulóját Székelyudvarhelyt. *Bálint* György és neje

Tamás Ágnes az elmúlt héten, a legszűkebb családi körben ünnepelte aranylakodalmát. A tisztos pár a legjobb egészségnek örvend s ma is élénk, friss munkakedv jellemzi boldog családi életüket. Ad multos annos!

— **Főszolgabírói áthelyezések.** A belügyminiszterium *Stupariu* Kálmán székelykereszturi járási főszolgabírót hasonló minőségben Sepsiszentgyörgyre és helyébe *Lenygyel* József sepsiszentgyörgyi főszolgabírót Sz-kereszturra helyezte át.

— **Szobáta-fürdőn** Ileana királyi hercegisasszony védnöksége alatt szombaton, július 23-án délután szépen sikerült ünnepség volt az István-szálló nagytermében, a román vörös-kereszt egyesület javára. Az ünnepélyen Mária királyné is megjelent — a közönség lelkes ovációja közben. A műsort üdülő katonatisztek énekszámái, egy regáttbeli cselló-művész játéka és végül Teddy és Olga modern táncművészek táncal töltötték ki. Ez utóbbiak táncprodukciói különösen kiváltották ugy a felségesasszony mint a hercegisasszony tetszését s állítólag a táncpár meghívást kapott, hogy művészetét a királyi család előtt újra bemutassa.

— **400 éves temploma** van Homoródjánosfalva községnek Udvarhelyvármegyében. Ez évforduló emlékünnepevel kapcsolatosan az „Udvarhelyköri Dávid Ferenc Egyesület” e hó 13-án (vasárnap) d. u. 2 órától kezdődőleg istentisztelettel és urvacsoaraosztással egybekötött „műsoros gyűlést” tart a 400 éves templomban. Az ünnepségeket társasvacsera, ezt pedig este 8 órakor kosaras táncmulatság követi.

— **Sikolya József** székelyudvarhelyi fodrászmester nem régen járt Budapesten. Utközben súlyos betegséget kapott és e hó 1-én éjjel életének 42-ik, boldog házasságának 10-ik évében elhalt Székelyudvarhelyt. Temetése általános nagy részvét mellett e hó 3-án volt a ref. egyház szertartása szerint. Az egyes ipartársulatok és kartársai testületileg kísérték örökös nyughelyére. Pihenjen csendesen!

— **Az országos Petőfi-ünnep** július 30. és 31-én — kevés változással — az előre jelzett sorrendben folyt le. Mult vasárnap, majdnem egész délelőtt esett az eső Székelyudvarhelyt és vidékén. E miatt sokan lemondtak az ünnepélyeken való részvételtől. Különben a megjelentek lelkes hangulatban ünnepeltek. Szombat este a piactéren szerezénád volt. Vasárnap Stadler József karnagy vezetésével az egyesült énekkarok „Honfidala” után, Dózsa Endre, az Erdélyi Irodalmi Társaság elnöke nyitotta meg az ünnepélyt kimagasló beszédével. Majd Szabolcska Mihály szavalta el alkalmi ódáját kétszeresen. Sándor József orsz. képviselő, az E. M. K. E. alelnök-főtítkára pedig hatalmas beszédet tartott. Dr. Kiss Ernő felolvasta Goga Octavián táviratát, melyben a kiváló román költő távol maradását igazolta. A hősök sírjánál Varga Zsigmond szavalata után Biró

Lajos székelyudvarhelyi róm. kath. főgimn. tanár lelkes beszéd kíséretében helyezte el a romániai magyarság babérkoszoruját. Makkay Sándor ref. egyházker. főjegyző pedig alkalmi imát mondott. A kolozsvári iparos dalárda énekét koszoruk és virágok letétele követte. Ezek közt feltűnt a Makkay Domokos által elhelyezett hajó-ágyuhüvelyből Schuller Károly bádigos által készített bronzkoszoru, melyen Szárhegy, Ditró, Remete, Borszék, Várhely, Alfalu, Csomafalva, Ujfalu, Kilyénfalva és Tekerőpatak községek nevei szerepelnek. Délben bankett volt, amelyről a királyi őfelségét hódoló táviratban üdvözölték. Varga Zsigmond fiatfalvi földbirtokos pedig átadta az E. M. K. E. alelnök-főtítkarának azt a poharat, melyből Petőfi a segesvári csata előtt ivott Székelykereszturon. Délután a gazdag műsoros ünnepség keretében Magyar Erzi, Csiky Lajos, Bodrogi Balázs (Székelyudvarhely), valamint a segesvári, sepsiszentgyörgyi és brassói dalárdák Petőfi-dalokat énekeltek, Dr. Gamenczy Jenő, Mikó Árpád és Péterffy Erzi (Marosvásárhely) Petőfi „Alku”-ját adták elő. Orbán Lajos ujszékelyi unitár. lelkes és Sipos Andor tanár szavaltak. Nagy sikert arattak a fehéregyházi falusi legények „Falu végén kurtakorcsma” előadásával, melyet a székelyudvarhelyi dalárda éneke tett még sikerültebbé. Különben a műsor fénypontját Benedek Elek, a kiváló székely író előadása képezte, melyet lelkes éljenzés fogadott. Hat órakor pompás diszfelvonulás, este pedig sikerült táncmulatság volt. Hétfőn d. e. irodalmi matinét tartottak a szabadban. N. Tessitori Nóra asszony szavaló művésznő vitte el a siker legszebb babérjait Petőfi-költemény szavalataival. Csergő Tamás, Dékányné Máthé Mariska (Marosvásárhely), Halász Gyula, Nyíró József, Farkas Béla, Zoltán Béla, Dr. Bacon vármegyei főorvos, a székelyudvarhelyi, kolozsvári és brassói dalárdák nagyszerű szereplései töltötték be a műsor többi pontjait.

— **Tanítók 10 éves találkozója.** A székelykereszturi állami tanítóképző-intézetben az 1909—1910. tanévben végzett növendékek, névszerint: Hajdu Géza, Pánczél János, Ádám Mihály, Gáll Béla, Pap Dániel, Dakó Lajos, Bócsik Endre, Bartalis Márton, Balázs Sándor, Fülöp Miklós, Kovács Imre, Seiler Béla, Nagy János, Bálint Mózes, Virág Mátyás, Szlecsán József, Farkas Gábor, László Ferenc, Molnár Ákos, Csath Dezső az elmaradt 10 éves találkozóra ez évben, augusztus hó 19-én (szombaton) megjelenni sziveskedjenek. Gyülekezés főtér, a régi intézet előtt. A viszontlátásig ölel: Pánczél János volt titkár Fehéregyháza, up. Segesvár.

— **A földbásárlókat a 8300—922. sz. miniszteri rendelet értelmében az a veszély fenyegeti, hogy a kisajátítandó birtokokból vett földjüket is kisajátítják.**

— **Színészet.** Fehér Imre színtársulata jelenleg Dicsőszentmártonban tartja előadásait. Július 27-én

volt a megnyitó előadás az „Ezüst-sírály” operettel. A kiváló társulat jelenlegi állomáshelyéről valószínűleg Székelyudvarhelyre fog jönni szeptember havában.

— **A vasúti forgalom** Bukarest — Brassó és Temesvár között helyreállt.

— **Kereskedők háza.** A „Csik-szeredai Kereskedők Köre” ma (vasárnap) rendkívüli közgyűlést tart, amelyen többek között előterjesztést tesz a székház vásárlásáról és további befektetésekről is. Az összetartás- és szorgalmas munkának mindig meg volt s meg kell legyen az eredménye.

— **Román tannyelvi** állami óvoda nyílik meg e hó 10-én Odorheiu-Székelyudvarhely városban. Beiratások folyó hó 7., 8. és 9-én a főreáliskola épületében. Nistor C. óvónő.

— **Halálozás.** Györffy Erzsébet homoródalmási tanítónő e hó 1-én váratlanul megszűnt élni. Temetése 3-án nagy részvétellel történt meg Székelyderzs községben. Halálát széleskörű családján kívül Barra Sándor körjegyző, mint vőlegénye gyászolja.

— **A luxus- és forgalmi adók** a pénzügyminisztérium 11005. sz. bukaresti rendelete értelmében az eddigi sorrend szerint pontosan fizetendők. A mulasztókat szigorúan büntetik.

— **Tisztviselők gyűlése.** Az udvarhely.-megyei tisztviselők egyesülete folyó hó 3-án Székelyudvarhelyt, a vármegyei háza kistermében rendkívüli közgyűlést tartott Szabó Gábor alispán, mint elnök vezetésével. A bukaresti kongresszusra az egyesület képviselőjének *Negruti* Emil polgármestert kérték fel. A közgyűlés a közelebről elhalt *Dronca Valér* városi pénztárnok, adóhivatali főnök helyének betöltése ügyében is állást foglalt. Egyhangilag *Szöcs Tibor* vármegyei számvevő-ségi főnökhelyettes, mint ez állásra legérdemesebb tevékeny tisztviselőt jelölte.

— **A vasút 100 éves jubileuma.** Stevenson 1814. július 25-én indította útjára mozdonyát, a „Mylordot”. 1825. szeptember 27-ig nem történt jelentősebb fejlődési mozzanat a vasút körül, mindössze annyi, hogy közben Stockton és Darlington állomás között sineket raktak le, arra emelték a mozdonyt. A vágány ugyan a gőzmozdonyt megelőzte, minthogy a XIX. század elején az angol bányákból a kitermelt szén sineken, mozgó kocsikon vitték lóerő segítségével a széntelepekre. Stevenson ezek mintájára rakatta le a „Mylord” sineit. Érdekes, hogy ugyanakkor, amikor a gőzmozdony feltalálója a bányászoktól elvette a mozdony könnyű gördülhetőségét, az egyik bányatulajdonos rájött, hogy vitorlák felszerelésével és a szél erejének igénybevételével igen sok munkaerőt takarít meg. Így szerelte fel azután a szénkocsikat vitorlakkal, amelyeket a szél irányába lehetett tetszés szerint fordítani. A sinek alkalmazásának századik évfordulóját az angol műszaki társaságok diszkrét ünnepezték.

— **Iparosaink és kereskedőink** ma a pénzintézetektől — melyek csak nagy eredményekkel kecsegtető üzletekkel foglalkoznak 14—24 százalékra kapnak váltós kölcsönt. Ezzel szemben az aradi iparosok mozgalmat indítottak, hogy érdekeiket Hitelszövetkezetük keretében megvédjék.

— **Egy orosz rendelés** — a szabolcsvármegyei orvos-egyesület határozata szerint — öt kiló buza ára lesz ott ezután.

— **Habazott a Tátrában.** A levegő erősen lehült, ami nálunk is érezhető.

— **Versenyárgyalás** lesz az odorhei—székelyudvarhelyi állam-építészeti hivatalnál folyó évi augusztus 25-én d. e. 10 órakor az odorhei—braşovi állami uton levő 6 db betoncső átvezető újra építésére. Feltételek ugyanott megtekinthetők.

— **A korondi műkedvelő ifjuság** tegnap este a korond-fürdői telepen tartotta táncal egybekötött műsoros estélyét. A műsor 11 pontja egész este kitünő hangulatban tartotta a fürdő nagyszámu közönségét. Legkimagaslóbb pontja volt a székelyudvarhelyi vonósnegyes működése: Dr Peltzer Vilmos, Dr Filó Ferenc, Dr Voszka és Szabó Ernő kitünő játékaival.

— **Vasúti kocsik** az egyes állomásokon fölös-számban vannak. Egyrésze teljesen jó, vagy igen csekély javítással használható állapotba helyezhető. Hír szerint — ezután több munkáscsoport a helyszínén fogja a javításokat végezni és így e hó 1-től kezdve, havonta legalább 200 kocsit adnak át a forgalomnak.

— **Nincs tojás** a piacon Székelyudvarhelyt. Nem tudjuk mi az oka. Aki tudja, mondja meg nekünk is, mert ez az állapot türethetetlen.

— **Elbocsátott rendőrök.** *Crăciun* rendőrprefektus a legszigorubb ellenőrzést gyakorolja a vezetése alatt álló államrendőrséggel szemben. Katonai pontosságot, figyelmességet és előzékenységet követel embereitől minden téren. Közelebről is három rendőrt bocsátott el a testület kötelékéből. Ezek: Moldován Áron, Voika Vasilie és Grama György. Az ok: szolgálati szabálytalanság és meg nem felelő magaviselet. A jól fegyelmezett rendőrség a közbiztonság és köznyugalom alapja. Ezzel szemben azonban a fizetés pontossága is melegen ohajtandó feltétel.

— **Hol olcsóbb az élet?** Kézdivásárhelyi laptársunk írja a következőket: Mindenfelé panaszkodnak, nem lehet megélni, mert igen nagy a drágaság. Egyformán halljuk ezt itt úgy, mint más városokban. Akik Budapestről jönnek, azok elszörnyülködve beszélnek, hogy ott lehetetlen megélni a nagy drágaság miatt. Hát lássuk csak, hogy hol is drágább az élet? Amiket pedig itt mondani fogunk, személyes tapasztalataink alapján mondjuk. Budapesten egy kg. zsir 400 K. Ezért a pénzért lehet kapni bármikor. Nálunk nincs zsir. Kéz alatt tegnap 60—65 leuért adtak egy-egy kilót. Ez megfelel 600 magyar koronának. Budapesten egy reg-

geli kávé jelenleg 24 K. Nálunk ugyanez 3 leu 50 b., tehát több, mint 30 K. Ott egy pohár sör 14 korona, nálunk 3 leu 50 b. Tehát 30 korona. Ott egy borotválás ma 15—18 K., nálunk újabb 5 leu, tehát 50 K. Ott egy férfi ing 1200 K., itt ugyanaz 200 L. = 2000 K. A bor litere nálunk 16—20 leu, tehát 166—200 K. Budapesten 120 koronáért jó bort lehet inni. Kimondhatjuk, a legtöbb cikk ott olcsóbb, mint itt. Igaz viszont, hogy vannak cikkek, amelyek itt olcsóbbak és ott drágábbak. Nem kell tehát nagyon elszörnyülködni az ottani drágaságtól, van az itt is elég szépen. A különbség csak annyi, ott indokolt, itt indokolatlan.

— **A gyógyszerészipart** — mint Bukarestből jelentik — Marzescu iparügyi miniszter teljesen szabaddá akarja tenni, hogy a diplomával rendelkezők minden korlátozás nélkül patikajogot kaphassanak.

— **A törökbuza** termése az országban igen jónak mutatkozik. Különösen az északbeszarábiai, moldvai és Erdély legnagyobb részén várható tengeri termése felülmúl minden várakozást és rekordot fog jelenteni az utolsó 15 év termés-eredményei között.

— **A román—magyar csomagforgalom.** Egymást érik a rendeletek a román postának a nemzetközi forgalomba való bekapcsolásáról. A helyzet mégis az, hogy a külföldre szóló csomagküldés szinte lehetetlen. Így hosszú vajúdás után a román posták vezérigazgatósága elsején megindította a csomagforgalmat Magyarországgal. Huszkilógramm súlyig lehet csomagokat küldeni Magyarországra és viszont. A csomagfelvételt azonban egy különös rendelkezéshez köthették, amiről a közönség csakis a feladásakor szerzett tudomást. Eszerint csak oly csomagot vesznek fel Magyarországra, amelyhez külön kiviteli engedély és a vámdíjak lefizetését igazoló központi vámhatósági bizonyítvány mellékelve van. Tudvalevően Erdélyben négy városban: Kolozsváron, Nagyszebenben, Brassóban és Marosvásárhelyen van központi vámhivatal. A többi városok lakói ezekután csak úgy küldhetnek csomagot, ha külön beutaznak a négy város közül valamelyikbe s ott nagy utánjárás után megszerzik a kívánt iratokat. Ugyanezt a rendelkezést különben érvénybe léptették a többi államokkal való csomagforgalomba is. A hatása természetesen azonnal mutatkozott, amennyiben a csomagszállítás csaknem a nullára redukálódott le. A bukaresti vezérigazgatóság hasonló körülmények között Bulgária felé is „megindította” a csomagforgalmat.

— **Megtalálták a tífusz bacillusát.** Az orvosi tudomány régóta sikertelenül keresi a rettenetes pusztításokat okozó tífusz betegség kórokozó csíráit. Eddig hamis nyomokon haladtak, míg végre most egy orosz nő Krietsck doktor, a moszkvai Sokolnicerszki kórház főorvosa, hosszas kutatás és kísérletezés után megtalálta a tífusz bacillusát. A kitermelt bacillusokkal

beoltott tengeri nyulak tífuszos tünetek között megbetegedtek. A felfedezés tudományos értéke óriási és nagy dicsőségére válik a tudománynak.

— **A magyar korona,** lengyel márka és osztrák korona Románia területéről engedély nélkül is kivihető. Ellenben az új burgonyát és hagymát kivinni nem szabad őszig.

— **Vajjon melyik!?** Sipos Domokos, a „Kis-Küküllő” szerkesztője Dicsőszentmártonban jó magyar ember. Meghívót is kapott úgy a Magyar Szövetség központi választmányára, mint a Szövetség nagygyűlésére a mai nap délutánjára, valamint a Magyar Nemzeti Párt nagygyűlésére. Közli a meghívókat szószerint és zárjel között azt kérdezi, hogy a „két meghívót egy levélben” kísérelje irat és aláírás nélkül, vajjon a Magyar Szövetség-e vagy a Magyar Nemzeti Párt küldötte!? Erre már magunk is csakugyan kíváncsiak vagyunk...

— **Köszönet.** Mindazoknak, kik felejthetetlen férjem temetésén történt megjelenésükkel bánatomat enyhíteni akarták, ravatalára koszorút és virágokat helyeztek, különösen a szakmabeli kollégáinak s a szépszámban megjelent különböző Társulatoknak, ezuton is hálás köszönetet mondok özv. Sikolya Józsefné.

— **18 ezer korona** egy 3 perces telefon beszélgetés díja Bécsből Budapestre. Táviratszó 200 korona, egyszerű levél díja 240 korona.

— **A páromok és műemlékek** főtartása és megóvása érdekében miniszteri rendelet van érvényben, amelyet közelebről adtak ki.

— **Trafik a postán.** E hó 1-től az egyes postahivatalok a kisebb árusítóknak dohányárukat is adnak. A nagytőzsdék létezését a pénzügyminiszter 1923. január 1-ig meghosszabbította. E hó 9-én a nagytőzsdések orsz. egyesülete kongresszust tart Cluj-Kolozsváron. A meglevő szerzett jogoknak véglegesítését kérelmezik.

SPORT.

Két havi járvány miatti kényszer pihenő után ma játszik ismét először a Hargita csapata a marosvásárhelyi M. S. E. csapatával. Az M. S. E. az elért eredmények után következtetve, nagyon jó formában van s így egy érdekes mérkőzés várható.

A mérkőzés kezdete d. u. 5 óra.

A mérkőzés után este 8 órai kezdettel a Szejke-fürdőn Anna-bált rendez a Hargita. Mérkőzés után a pályán autók várják a Szejkére menő közönséget.

Tekintve, hogy a járvány óta az első táncmulatság, nagy sikerre van kilátás. Külön az árvátfalvi rezesbanda mellett d. u. 2 órai kezdettel nagy székely tánc is lesz.

„Hargita T. E.”

Hogyan tudja meg

a nagy világ, hogy eladó jó áru van, ha nem hirdeted? — kérdi Wanderbilt. — Mikor a kereskedő iparos pihen, helyette a reklám dolgozik — mondja Carnegie.

Szerkesztői üzenetek.

Egyházi B. Ne féljen, mert az agrártörvény 6. §. 4) pontja minden egyházközségnek mentesít papi kánonika címen 32 hold birtokot, kántornak 8 holdat, tanítónak 16 holdat, csemetekertnek 5 holdat és 300 léleknél nagyobb anyaegyházak és 100-nál több hívőjü filiaik részére még 10 holdat az egyházi szükségletek fedezésére.

Üizsgázó. Az építőmesteri vizsgálatokat ez év október hó folyamán Temesvárt fogják megtartani.

Távollevő. Az agrártörvény értelmében a távol levőknek is csak az 50 holdon felüli művelhető földje sajátítható ki.

Érdeklődő. Az idei ősztől kezdve Szovjetoroszországban is fognak tandíjat szedni és pedig minden gyermek után „csékely“ 2 millió rubelt.

Odorhei r. t. város tanácsától.
Szám: 2252—922. k. i.

Rakterület bérbeadási hirdetmény.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a bekerített rakterület, baromvásártérre vezető ut a Principessa Elisaveta (Bethlen-utca) és a vasuti tulajdon között fekvő rakterület a városi főmérnök által kijelölendő határok között 1922 évi augusztus hó 9-én d. u. 4 órakor a városi gazdasági tanácsos irodájában tartandó nyilvános árverésen 6 évre esetleg huzamosabb időre is bérbe fog adni. Árverési feltételek ugyanott megtekinthetők.

Odorhei r. t. város tanácsának 1922. évi július hó 27-iki tanács üléséből.

Városi tanács.

Ha valaki aranyat ólomra akar na becsereálni, nem tudna rajta tudadni, ha közhírré nem teszi — jegyzi meg Mark Twain.

Dela pretura plasei Praid.
No: 1079—1922

Pályázati hirdetmény.

Odorheiu vármegye parajdi járásában üresedésben levő alsósófalvi és korondi **segédjegyzői állásra** nyilvános pályázatot hirdetek

Felhívom mindazokat, a kik ezen állásokat elnyerni ohajtják, hogy képesítési okmány és esetleg szolgálati bizonyítvánnyal szabályszerűen felszerelt pályázati kéréseiket a vármegye Prefectjéhez címezve hivatalomnál a **f. év augusztus hó 30-án d. e. 12 óráig** nyujtsák be. E határidő leteltével beadott pályázati kéréseket nem fogadom el. E hirdetményben jelzett állásokat Prefect Ur kinevezés útján fogja betölteni. A segédjegyzői állás javadalmazása a Gazetta officiala 1921 évi 5. számában a Belügyministerium államtitkársága által kibocsátott körrendeletben van megállapítva. A jegyzői körhöz 2 község tartozik.

Praid, 1922 július hó 21.

Pop,

primpretor h.

Csomagoló-papíros

kilószámra és nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Odorheiu r. t. város tanácsától.
Szám: 1126—922. k. i.

Hirdetmény.

A városi tanács a közmunkaügyi miniszterium 5470—922. számú rendelete alapján közhírré teszi, hogy az építkezések előmozdításáról szóló a Monitorul Oficial 87—1921. július 23-iki számában megjelent törvény által biztosított kedvezményekben csak azon társaságok és magánosok részesíthetők, kik az építkezéseket 1921. és 1925. év közötti időben megkezdik és 1927. december haváig befejezik, mely határidő az illetékes miniszterium által 1 évre, indokolt esetben meghosszabbítható.

Odorhei r. t. város tanácsának 1922 évi július hó 26-iki tanács-üléséből.
1—1 A városi tanács.

Fordításokat román vagy német nyelvre pontosan és gyorsan teljesítünk. Cim a „Székely Hírek“ kiadóhivatalában.

Tribunalul Odorheiu.
C: 90—1922—2.

Hirdetmény.

Az odorheiu törvényszék közhírré teszi, hogy Demeter Józsefné nasc. Barabás Györffy Julianna odorheiu lakos részéről az 1911; l. t. c. 748 §-a alapján előterjesztett kérelem folytán, az 1916 év őszen a román hadsereg által túszként Ó-Romániába vitt és ott Radanti nevű helységben 1917 évi március hó elején állítólag elhalt Barabás János volt odorheiu lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul Jánosi Gyula ügyvédet odorheiu lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Barabás Jánost és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Barabás János életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életben léte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek az „Ardealul juridicban“ történt harmadszori beiktatást követő naptól számított 3 hó letelte után, a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest megfogja állapítani.

Odorhei, 1922 évi Martie hó 20 napján.

Gheorghiu m. p.
Pentru conformitate
Wozáry Mária cancelist

Ahol székelyek csak laknak,
„Székely Hírek“-et olvasnak!

Még néhány darab kapható
! „Udvarhelyvármegye!
Nemes Családjai“-ból!
a „Székely Hírek“ kiadóhivatalában.

Ujszékelyen az 1-ső szám alatti új ház 4 szoba, konyha, mellékhelyiséggel, virágos, veteményes és gyümölcsös-kerttel 1922. aug. 13-án árverésen el fog adni. Felvilágosítás nyervehető a helyszínen. 1—2.

Californiai CSEMEGE-CONZERV különlegesség

Biztos, csálhatatlan háziszér székrekedés ellen. Nem orvosság, hanem nyalánság, melynek meglepő a hatása. Tisztítja a vért, erősít, fiatalít, meghosszabbítja az életet. Megrendelhető a pénz beküldése ellenében negyed kgos adag 55 leu, fél kgos adag 110 leu, egy kgos 210 leu bérmentve.

Edelmann Márk, Nagyvárad
23—100 Vámház-u. 53.

No 1093 »Nyugat« hirdetés.

Apró üvegek olcsón eladók. Cim e lap kiadóhivatalában.

Odorhei r. t. város tanácsától.
Szám: 2633—922. k. i.

Hirdetmény.

A városi tanács a lakbérleti hivatal megkeresése folytán közhírré teszi, hogy az oda benyújtott lakbérleti szerződéseket az érdekelt felek naponta 4—6 óra között d. u. feltétlenül vegyék át és az azok után járó illetékeket a városi pézstárba fizessék be, mert amennyiben ennek 10 nap alatt eleget nem tesznek, úgy mulasztásuk kihágást képez és 100—1000 leu-ig terjedő pénzbüntetéssel lesznek sújtva. Odorhei t. t. város tanácsának 1922. évi július hó 27-én tartott tanács-üléséből.

A városi tanács.

Kottatartó állvány

szabályozó csavarral eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Papíroslemez (dekli) mindenféle vastagságban, nagyban és kicsinyben kapható Betegh Pál könyvnyomtató- és könyvkötő-intézetében.

Román és magyar szövegű
„Adásvevési szerződés“
ugyszintén román szövegű
anyakönyvi kivonatok,

valamint más közhasználatu nyomtatványok készen kaphatók a „Székely Hírek“ kiadóhivatalában.

Járványok idején

az „ÉLET KÖNYVE“ nélkülözhetetlen.

Csak **20 leu** is aranyat ér. Az „Élet könyve“ben sok ezer jó tanács van az élet és egészség föntartásához. Csak **20 leu**

Ön tartozik

a székelység pártoktól független politikai újságára sürgősen előfizetni s azt ismerősei körében terjeszteni. Ezzel minden székely önmagának és az özszeségnek tartozik.

Ahol székelyek csak laknak:
„Székely Hírek“-et olvasnak!

Előfizetés negyedévre csak 12 leu 50 bani. Cim: »Székely Hírek« Odorheiu-Secuesc (Székelyudvarhely).

Mindennap megjelenik Törvények, Rendeletek

jogi és közgazdasági lap. A Monitorul Oficial magyar fordítása, gazdag közgazdasági és jogi tartalommal. Előfizetési ár egész évre 300, félévre 150, negyedévre 75 leu. Hirdetéseket ugyanott felvesz a kiadóhivatal. —:

Divatos és jó butor

kapható **Székely János** műbutor- és épületasztalosnál Odorheiu-Székelyudvarhelyt, Printul Mircea (Petőfi-utca) 1. sz. Koronavendéglő udvarában.
3—5

Bolti 2 üveges-székény polcokkal és fiókokkal eladó. Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala.

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női-, férfi-, gyermek fehérneműek, menyasszonyi ke-lengyék

kabátok és kosztümök

legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan a legújabb divat szerint készülnek; átalakításokat lelkiismeretesen végez:
Dolbig Keresztélyné
Sz.-udvarhely, Str. Horea (Kornis-u.) 14. szám alatt (emelet)